

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-862

29.8.2025

KLP Skadeforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Lege – hastekeisersnitt – arbeidsulykke – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede skadet armen, da hun utførte et hastekeisersnitt. Barnet måtte tas ut raskt, og siden det var vanskelig å få barnet ut var det behov for å bruke mer kraft. Foretaket avslo krav med henvisning til at vilkår for arbeidsulykke ikke var oppfylt. Saken reiste spørsmål om hendelsen var å anse som en arbeidsulykke. Nemnda bemerket at skaden syntes å ha oppstått som følge av en forkjær eller uheldig kroppsbevegelse. Hendelsen kunne derfor ikke anses som en arbeidsulykke etter det markerte ulykkesbegrepet. Nemnda bemerket videre at det inngikk i forsikredes arbeidsoppgaver som lege å foreta hastekeisersnitt. Selv om det var tidspress og forsikrede måtte bruke kraft, kunne nemnda ikke se at det forelå en usedvanlig påkjenning eller belastning utover det som var normalt for arbeidet. Hendelsen kunne dermed heller ikke anses som en arbeidsulykke etter det avdempede ulykkesbegrepet. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede skadet armen, da hun utførte et hastekeisersnitt.

I skademeldingen til foretaket er av 11.11.24 sto det.

Ulykke i arbeidstid på operativ avdeling under vanskelig operasjon hvor det var behov for å bruke mye kraft for å få ut barnet raskt. Grepet og bevegelsen førte til akutte smerter og nedsatt kraft i venstre arm, og utstråling mot fingrene og sensibilitetsfortyrrelser.

Forsikrede ga en utfyllende beskrivelse 21.11.24:

Keisersnitt er en operativ forløsning av fødende kvinne. Barnet fødes ved å åpne bukveggen og livmorveggen. Det er en operasjonstype som utføres relativt ofte både på dagtid og i vakttid. Man skal tilstrebe å forløse barnet raskt fra operasjonstart for å redde barnet og moren.

Arbeidsulykken skjedde under en akutt operasjon utført i vakttid. På grunn av vansker med å få ut barnet måtte undertegnede overta forløsning fra en annen lege. Barnet måtte tas ut av livmoren raskt for å sikre barnets og morens helse. Siden det var vanskelig å få ut barnet var det behov for å bruke mer kraft. Grepet og bevegelsen førte til akutte smerter og nedsatt kraft i venstre arm, og utstråling mot fingrene og sensibilitetsfortyrrelser.

Foretaket avslo kravet 21.11.24.

Nav godkjente skaden som yrkesskade i vedtak av 20.12.24.

Forsikrede har i det vesentlige anført at skadehendelsen er en arbeidsulykke. Det var et hastekeisersnitt som gjorde at det var viktig å få barnet raskt ut. Det måtte brukes usedvanlig mye kraft med venstre arm i unaturlige posisjoner. Forsikrede har aldri hatt noen plager i venstre skulder og arm før hendelsen. Det vises også til at Nav har godkjent hendelsen som yrkesskade. Det er vist til RG-2008-1559.

Forsikrede viser videre til at statistikken tilsier at keisersnitt utføres svært sjeldent, og at hun kun utførte det en gang per annen måned. Videre at skillet mellom elektive og akutte keisersnitt er om det ble bestemt før eller etter 8 timer før fødselen at keisersnitt skulle utføres. Dette innebærer at mange keisersnitt defineres som akutte selv om de i realiteten ikke må utarbeides under vanskelige forhold og stort tidspress, slik som det aktuelle keisersnittet. Dette innebærer at keisersnittet utgjorde en ekstraordinær påkjenning som i seg selv utgjør et tilstrekkelig ulykkesmoment, jf. Rt-2005-1757 og Rt-2009-1626.

Foretaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har vært utsatt for en arbeidsulykke i henhold til loven. Det er ikke upåregnelig at et hastekeisersnitt skjer under stort tidspress, at det oppstår noe uforutsett som gjør at barnet må forløses raskt.

Videre faller hastekeisersnitt innenfor normale arbeidsoppgaver til en overlege ved et sykehus. Det er fremlagt statistikk på at nesten 70 % av alle keisersnitt var hastekeisersnitt i Norge i 2023.

Det vises til Rt-2009-1626, Rt-2009-1485, Rt-2007-882 og 2018-515.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om skaden i armen er forårsaket av en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden og som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt.

I nemndas bevisvurdering legges det størst vekt på tidsnære bevis, herunder notater som ble nedtegnet/skrevet i tid nært til de skader/plager/forhold de beskriver. Dette er i tråd med de retningslinjer Høyesterett har gitt for vurdering av bevis og forklaringer i saker, jf. HR-2018-2344 avsnitt 39 og 40, og Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling.

Etter yfl. § 11 første ledd bokstav a dekker yrkesskadeforsikringen skade og sykdom forårsaket av en arbeidsulykke (yrkesskade). Det følger av forarbeidene til loven at begrepet arbeidsulykke skal forstås på samme måte som i folketrygdloven (ftrl.) § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. Om det nærmere innholdet i ftrl. § 13-3 annet ledd. I denne bestemmelsen defineres dels et markert ulykkesbegrep og dels et avdempet ulykkesbegrep. Det markerte ulykkesbegrepet forutsetter en plutselig eller uventet ytre hending, mens det avdempede ulykkesbegrepet gjelder "en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid".

Det er ikke opplyst om noen plutselig ytre hendelse, og da får ikke det markerte ulykkesbegrepet anvendelse. Skaden synes å oppstå som følge av en forkjær eller uheldig kroppsbevegelse. Skader som skyldes forkjære eller uheldige kroppsbevegelser, anses ikke som arbeidsulykker iht. nemndspraksis. Nemnda kan derfor vanskelig se at vilkårene for det markerte ulykkesbegrepet er oppfylt.

Anvendelse av det avdempede ulykkesbegrepet forutsetter som et utgangspunkt at det må ha skjedd «et avvik fra det normale i vedkommende arbeid». Avviket kan bestå i at arbeidstakeren har utført arbeid som ligger utenfor rammen for arbeidet, eller i at ordinært arbeide har blitt gjennomført på en uvanlig måte, men avviket må uansett ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning", jf. Rt-2009-1626 avsnitt 29. Det stilles ikke krav til en ytre hending, men det sentrale spørsmålet er om oppgaven er en del av forsikredes normale arbeidsoppgaver, jf. Rt-2009-1626 avsnitt 35.

Slik saken er opplyst inngikk det i forsikredes arbeidsoppgaver som lege og foreta hastekeisersnitt. Det er etter nemndas syn ikke sannsynliggjort noen belastende arbeidsstilling. Dette endres ikke av at det var tidspress og at forsikrede måtte bruke kraft. Nemnda kan vanskelig se at det foreligger en usedvanlig påkjenning eller belastning som ligger utenfor rammen av forsikredes arbeidsoppgaver. Dette synes også å være i tråd med nemndas vurdering i avgjørelse 2018-515.

Nemndas konklusjon er etter dette at tilfellet også faller utenfor det avdempede ulykkesbegrepet, og at det dermed ikke foreligger noen arbeidsulykke.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).